

Doc. RNDr. Alena Dubcová, CSc., Novomeského, 75, 949 12 Nitra, odborne spôsobilá osoba
zapísaná v zozname odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov činností na životné
prostredie pod č. 657/2017/OPV 2r, 3o

Odborný posudok

pre vydanie záverečného stanoviska z posúdenia strategického dokumentu
vypracovaný v zmysle §13 zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné
prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov pre

SPRÁVA O HODNOTENÍ ÚZEMNO PLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE ÚZEMNÝ PLÁN OBCE RAJČANY – NÁVRH RIEŠENIA

Január, 2023

OBSAH:

1. ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE SÚVISIACE S POSUDZOVANÍM SPRÁVY O HODNOTENÍ VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE RAJČANY – NÁVRH RIEŠENIA

- 1.1. Základné údaje o obstarávateľovi strategického dokumentu
- 1.2. Základné údaje o strategickom dokumente a spracovateľovi
- 1.3. Dotknuté obce
- 1.4. Dotknuté orgány
- 1.5. Schvaľujúci orgán
- 1.6. Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich štátne hranice

2. VYPRACOVANIE ODBORNÉHO POSUDKU PODĽA § 13 ZÁKONA

- 2.1. Základné informácie o odborne spôsobilej osobe
- 2.2. Dôvod vypracovania odborného posudku
- 2.3. Postup a metódy vypracovania odborného posudku
- 2.4. Dokumenty a podklady využité pri spracovaní odborného posudku

3. VYHODNOTENIE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PODĽA §36 ZÁKONA 24/2006 Z.Z. ODS. 6 A 7

- 3.1 Vyhodnotenie úplnosti Správy o hodnotení strategického dokumentu
 - 3.1.1 Základné údaje
 - 3.1.1.1. Základné údaje o obstarávateľovi
 - 3.1.1.2. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii
 - 3.1.2. Vyhodnotenie úplnosti údajov o priamych a nepriamych vplyvoch územno-plánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia
 - 3.1.2.1. Údaje o vstupoch
 - 3.1.2.2. Údaje o výstupoch
 - 3.1.3. Vyhodnotenie úplnosti komplexnej charakteristiky a hodnotenia vplyvov na životné prostredie vrátane zdravia
 - 3.1.3.1. Vymedzenie hraníc dotknutého územia
 - 3.1.3.2. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie
 - 3.1.3.3. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie
 - 3.1.4. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie
 - 3.1.5. Porovnanie variantov zohľadňujúcich ciele a geografický rozmer strategického dokumentu vrátane porovnania v dvoch alternatívach
 - 3.1.6. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave životného prostredia a zdravia
 - 3.1.7. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní správy o hodnotení
 - 3.1.8. Všeobecne záverečné zhrnutie
 - 3.1.9. Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali
 - 3.1.10. Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom na vypracovanie Správy o hodnotení
- 3.2. Vyhodnotenie stanovísk dotknutých a príslušných orgánov a zainteresovanej verejnosti podľa § 12 zákona a stanovenie ich opodstatnenosti

3.2.1. Stanovenie opodstatnenosti pripomienok k „Správe o hodnotení a strategického dokumentu Územný plán obce Rajčany – Návrh riešenia"

4. PRIEBEH PROCESU POSUDZOVANIA

4.1. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania strategického dokumentu

4.2. Monitoring

5. ZÁVEREČNÉ STANOVISKO

6. PRÍLOHA Č. 6 K ZÁKONU Č. 24/2006 Z. Z. – NÁVRH ZÁVEREČNÉHO STANOVISKA Z POSÚDENIA STRATEGICKÉHO DOKUMENTU

1. ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE SÚVISIACE S POSUDZOVANÍM SPRÁVY O HODNOTENÍ VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE RAJČANY – NÁVRH RIEŠENIA

1.1. Základné údaje o obstarávateľovi strategického dokumentu:

Obstarávateľ strategického dokumentu: Obec Rajčany
Identifikačné číslo 00 311022
Adresa: Obecný úrad Rajčany
Rajčany č. 129
95632 Rajčany

Oprávnený zástupca obstarávateľa: Mária Švecová – starostka obce
Obecný úrad Rajčany
Rajčany č. 129
95632 Rajčany

Kontakt: starosta obce: 0905514434
e-mail: podatelna@rajcany.sk
web: <https://www.rajcany.sk>

Odborne spôsobilá osoba pre obstarávanie ÚPD a ÚPP:
Ing. Katarína Francová,
číslo preukazu odbornej spôsobilosti: 412

1.2. Základné informácie o strategickom dokumente a spracovateľovi

Názov: SPRÁVA O HODNOTENÍ STRATEGICKÉHO DOKUMENTU - ÚZEMNÝ PLÁN OBCE RAJČANY – NÁVRH RIEŠENIA

Spracovateľ Správy o hodnotení: NEUTRA - Architektonický ateliér
Ing. arch. Peter Mizia
Farská 1
949 01 Nitra

Kontakt: t. č.: 0905 277 234, 037/657 94 61,

Predmet hodnotenia:

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE RAJČANY – NÁVRH RIEŠENIA a SPRÁVA O HODNOTENÍ STRATEGICKÉHO DOKUMENTU UPN OBCE RAJČANY – NÁVRH RIEŠENIA
(podľa prílohy č. 5 zákona č. 24/2006 Z. z.)

Hlavné ciele:

je vypracovanie Územného plánu obce Rajčany, čím obec získa záväzný územnoplánovací dokument, ktorý bude obsahovať najnovšie požiadavky a potreby pre harmonický a koordinovaný rozvoj územia. Samosprávny orgán obce, tak získa aktuálny nástroj na organizáciu a reguláciu vývoja územia obce Rajčany a zabezpečenie jej proporcionálneho rozvoja, vytvorí podmienky pre súlad všetkých činností v území s osobitným zreteľom na starostlivosť o životné prostredie, dosiahnutie ekologickej rovnováhy a zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja, na šetrné využívanie prírodných zdrojov a na zachovanie prírodných, civilizačných a kultúrnych hodnôt v obci.

ÚPN obce Rajčany je riešený v súlade s ÚPN regiónu Nitrianskeho kraja a jeho záväznou časťou.

1.3. Dotknuté obce: Horné Chlebany, Solčianky, Nadlice, Chynorany

1.4. Dotknuté orgány

Dotknutými subjektmi pri spracovaní, prerokovaní a schvaľovaní územnoplánovacej dokumentácie obce sú orgány vyplývajúce z §140a zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov:

- Úrad Nitrianskeho samosprávneho kraja, odbor strategických činností, Rázusova 2A, 949 01 Nitra
- Ministerstvo dopravy a výstavby SR, Nám. slobody 6, 810 05 Bratislava, P.O.BOX 100, 810 05 Bratislava 15
- Ministerstvo životného prostredia SR, Odbor štátnej geologickej správy, Námestie Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava
- Dopravný úrad, Letisko M. R. Štefánika, 823 05 Bratislava - mestská časť Ružinov
- Okresný úrad Nitra, Štefánikova tr. 69, 949 01 Nitra :
 - Okresný úrad Nitra, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Štefánikova tr. 69, 949 01 Nitra
 - Okresný úrad Nitra, Odbor výstavby a bytovej politiky, J. Vuruma 1, 949 01 Nitra
 - Okresný úrad Nitra, Odbor opravných prostriedkov, referát pôdohospodárstva , Štefánikova tr. 69, 949 01 Nitra
 - Odbor krízového riadenia, Štefánikova tr. 69, 949 01 Nitra
 - Odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Štefánikova tr. 86, 949 01 Nitra
 - Okresný úrad Topoľčany, Nám. Ľ. Štúra 1738, Topoľčany 955 40
- Odbor starostlivosti o životné prostredie, Nám. Ľ. Štúra 1738, Topoľčany 955 40
 - Odbor krízového riadenia, Nám. Ľ. Štúra 1738, Topoľčany 955 40
 - Odbor pozemkový a lesný, Nám. Ľ. Štúra 1738, Topoľčany 955 40
 - Krajský pamiatkový úrad v Nitre, Jána Pavla II. 8, 949 01 Nitra
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva, Ul. Stummerova, 1856, Topoľčany 955 01
- Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru, Krušovská 1357, Topoľčany 955 40
- Štátna ochrana prírody, Správa CHKO Ponitrie, Samova 3, 949 01 Nitra
- Obec Rajčany, OcÚ Rajčany č. 129, Rajčany 95632
- Obec Horné Chlebany, OcÚ Horné Chlebany, 956 31 Horné Chlebany
- Obec Solčianky, OcÚ Solčianky č.58, 956 38 Solčianky
- Obec Nadlice, OcÚ Nadlice č. 39, 956 32 Nadlice
- Obec Chynorany, OcÚ Chynorany, Cintorínska 45/1, 956 33 Chynorany

1.5 Schvaľujúci orgán: Obecné zastupiteľstvo obce Rajčany (§26, ods. 3 stavebného zákona)

1.6 Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich štátne hranice.

Vzhľadom na charakter, rozsah a obsah strategického dokumentu Územný plán obce Rajčany - Návrh riešenia a vzdialenosti obce od štátnych hraníc nie je predpoklad negatívnych vplyvov na životné prostredie susedného štátu – Maďarska a ani iných štátov.

2. VYPRACOVANIE ODBORNÉHO POSUDKU PODĽA § 13 ZÁKONA

2.1 Základné informácie o odborne spôsobilej osobe:

doc. RNDr. Alena Dubcová, CSc.

číslo osvedčenia: 657/2017/OPV

odbor, oblasť činnosti: 2r, 3o

2.2. Dôvod vypracovania odborného posudku

je rozhodnutie Okresného úradu v Topoľčany, Odboru starostlivosti o životné prostredie v zmysle § 13 ods. 4 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, oznámené listom č. OU-TO-OSZP-2022/012322-025 zo dňa 29.11.2022. Predmetom odborného posudku je Správa o hodnotení strategického dokumentu „Územný plán Obce Rajčany – Návrh riešenia“ (ďalej len Správa o hodnotení) podľa § 13 ods 4 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Odborný posudok je spracovaný v zmysle § 13 ods. 8 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

2.3. Postup a metódy vypracovania odborného posudku

Vypracovanie odborného posudku pozostávalo z dvoch častí. Najprv bola preštudovaná dokumentácia (pozri 2.4 Dokumenty a podklady využité pri spracovaní odborného posudku) a následne bola uskutočnená komplexná analýza a napísanie posudku tejto správy podľa bodov:

- vyhodnotenie úplnosti Správy o hodnotení strategického dokumentu,
- vyhodnotenie úplnosti zistenia kladných a záporných vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie vrátane ich vzájomného pôsobenia,
- vyhodnotenie stanovísk dotknutých orgánov, dotknutej obce a verejnosti podľa § 12 zákona,
- vyhodnotenie použitých metód hodnotenia a úplnosti vstupných informácií,
- vyhodnotenie variantov riešenia strategického dokumentu,
- vyhodnotenie návrhu opatrení a podmienok na vylúčenie alebo zníženie nepriaznivých vplyvov strategického dokumentu,
- stanoviská podľa § 12
- návrh záverečného stanoviska.

V priebehu spracovania odborného posudku, spracovateľ odborného posudku konzultoval odborné detaily s odborníkmi a obstarávateľom.

Posudok obsahuje tiež návrh záverečného stanoviska v zmysle §13 ods. 9 Zákona, bez ktorého nemôže schvaľujúci orgán schváliť strategický dokument.

2.4 Dokumenty a podklady využité pri spracovaní odborného posudku

Pre vypracovanie odborného posudku boli využité nasledovné dokumenty:

- Zadanie pre Územný plán obce Rajčany,
- Strategický dokument „Územný plán obce Rajčany – Návrh riešenia“,
- Správa o hodnotení strategického materiálu UP obce Rajčany – Návrh riešenia“,
- Oznámenie o strategickom dokumente „Územný plán obce Rajčany – Návrh riešenia“,
- Rozsah hodnotenia strategického dokumentu „Územný plán obce Rajčany“ č. OU-TO-OSZP-2021/000932 zo dňa 10.03. 2021,
- Stanoviská dotknutých orgánov a dotknutých obcí k Správe o hodnotení alebo doručené stanoviská z prerokovania správy o hodnotení,

- Záznam z verejného prerokovania „Územného plánu obce Rajčany – Návrh riešenia“ a Správy o hodnotení vplyvov na životné prostredie strategického dokumentu 15.11.2022,

d'alšie podklady ako:

- Atlas krajiny SR,
- Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Topoľčany,
- dáta - Štatistický úrad SR, pôdny portál, Enviroportál, SHMÚ a ďalšie,
- Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja,
- Metodická príručka spracovateľa odborného posudku v procese posudzovania vplyvov na životné prostredie.

3 VYHODNOTENIE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PODĽA §36 ZÁKONA 24/2006 Z.Z. ODS. 6 A 7

3.1 Vyhodnotenie úplnosti Správy o hodnotení strategického dokumentu

Predložená Správa o hodnotení vplyvov na životné prostredie strategického dokumentu „Územný plán obce Rajčany – Návrh riešenia“ (ďalej Správa o hodnotení) podľa zákona č. 24/2006 Z. z. prílohy č. 5. bola spracovaná podľa všeobecného rámca pre obsah a štruktúru Správy o hodnotení územnoplánovacej dokumentácie. Jej spracovateľom bol architektonický ateliér NEUTRA, Farská 1, 949 01 Nitra zastúpený Ing. arch. Petrom Miziom.

Správa o hodnotení vplyvov na životné prostredie ÚPN obce Rajčany – pozostáva z textovej časti, ktorá má 103 strán a je vhodne doplnená 20 tabuľkami. Po formálnej stránke dosahuje dobrú úroveň. Obsah, štruktúra a hĺbka spracovania dokumentu zodpovedajú potrebám posúdenia. Na základe porovnania štruktúry kapitol Správy o hodnotení so štruktúrou kapitol stanovenou podľa prílohy č. 5 zákona č. 24/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov stanovený obsah a rozsah bol dodržaný. Správa o hodnotení bola predložená v zákonom stanovenom termíne.

Strategický dokument „Územného plánu obce Rajčany – Návrh riešenia“ bol spracovaný v jednom variante, nakoľko podľa §21 ods. 2. stavebného zákona nie je potrebné spracovať variantný koncept pre obce s menej ako 2 000 obyvateľmi. Obec Rajčany má 535 obyvateľov (r. 2021).

Správa o hodnotení obsahuje veľké množstvo faktografických údajov o dotknutom území a z tohto dôvodu nie je možné overiť správnosť a aktuálnosť všetkých dát. V práci sa vyskytujú určité nepresnosti, čo jej kvalitu a obsah neznižujú.

Štruktúra odborného posudku vychádza z jednotnej štruktúry odborného posudku:

3.1.1 Základné údaje

3.1.1.1 Základné údaje o obstarávateľovi

1. Označenie
2. Sídlo
3. Kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa
4. Kontaktné údaje osoba s odbornou spôsobilosťou na obstarávanie UPP a UPD

3.1.1.2. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii

1. Názov
2. Územie (kraj, okres, obec, katastrálne územie).
3. Dotknuté obce
4. Dotknuté orgány
5. Schvaľujúci orgán

6. Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich štátne hranice

Základné dáta sú spracované úplne, obsahujú všetky relevantné údaje o obstarávateľovi ako aj o územnoplánovacej dokumentácii, dotknutých subjektoch, atď.

3.1.2. Vyhodnotenie úplnosti údajov o priamych a nepriamych vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia

3.1.2.1. Údaje o vstupoch

- Pôda - záber pôdy celkom, z toho zastavané územie (ha, poľnohospodárska pôda, lesné pozemky, bonita), z toho dočasný a trvalý záber
- Voda, z toho voda pitná, úžitková, zdroj vody (verejný vodovod, povrchový zdroj, iný), odkanalizovanie
- Suroviny - druh, spôsob získavania
- Energetické zdroje - druh, spotreba
- Nároky na dopravu a inú infraštruktúru

3.1.2.2. Údaje o výstupoch

- Ovzdušie - hlavné zdroje znečistenia ovzdušia (stacionárne, mobilné), kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika emisií, spôsob zachytávania emisií, spôsob merania emisií
- Voda - celkové množstvo, druh a kvalitatívne ukazovatele vypúšťaných odpadových vôd, miesto vypúšťania (recipient, verejná kanalizácia, čistiareň odpadových vôd), zdroj vzniku odpadových vôd, spôsob nakladania
- Odpady - celkové množstvo (t/rok), spôsob nakladania s odpadmi
- Hluk a vibrácie (zdroje, intenzita)
- Žiarenie a iné fyzikálne polia (tepelné, magnetické a iné - zdroj a intenzita)
- Doplnujúce údaje (napr. významné terénne úpravy a zásahy do krajiny)

Kapitola 3.1.2 je vnútorne členená na dve základne podkapitoly - **Údaje o vstupoch** a **Údaje o výstupoch**, ktoré obsahujú jednotlivé komponenty, a sú spracované na požadovanej úrovni. V časti pôda sú spracované informácie o veľkosti a využití pôdneho fondu a jeho bonite. Časť voda je zameraná na analýzu zásobovania pitnou vodovou, vodovodnou sieťou, rozvážacími vodovodnými potrubiami, potrebou vody, kanalizáciou, zavlažovaním, vodnými zdrojmi a ich ochrannými pásmami. V k. ú. obce Rajčany sa vodné zdroje s ochranným pásmom nenachádzajú. Voda je komplexne spracovaná a doplnená výpočtami potreby výhľadovo pre 1519 obyvateľov, doplnená zásadami technického riešenia verejnej vodovodnej siete. Obec nemá vybudovanú splaškovú kanalizáciu. Pre odvedenie splaškových vôd je potrebné vybudovať splaškovú kanalizačnú sieť v dvoch častiach - pre jestvujúcu zástavbu a pre navrhovanú zástavbu. Odpadové vody od obyvateľstva a vybavenosti sú zachytávané v žumpách, ktoré technicky ako aj polohovo väčšinou nevyhovujú a preto je potrebné čo najskôr vybudovať verejnú kanalizáciu. Pravidelným zvažaním žump sa zamedzuje, aby sa ich obsah vyvážal do okolia obce ale i tak dochádza k znečisteniu životného prostredia.

V území obce nie sú evidované nerastné suroviny a prírodné zdroje, na ktoré by sa vzťahovala ochrana ložísk a tiež nie sú tu evidované staré banské diela a ani nie sú tu registrované svahové deformácie a zosuvy. Podľa vyjadrenia Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra v území sa evidujú skládky odpadov. Územie obce spadá do stredného radónového rizika, ktoré môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho jeho využitia.

Ďalšími vstupmi Územného plánu obce Rajčany – Návrh riešenia sú energetické zdroje, zamerané na zásobovanie, rozvod elektrickej energie, telekomunikácie, verejné osvetlenie,

obecný rozhlas a plynofikáciu. Obec je celoplošne plynofikovaná. UPN poskytuje riešenie plynofikácie rozšírením existujúcich trás, o nové plynovodné úseky s návrhom ochranných a bezpečnostných pásiem. Podrobne je tiež spracovaný stav, nároky a návrhy rozvoja jednotlivých druhov dopravy a výpočet hluku z dopravy.

Údaje o výstupoch sú spracované podľa zložiek – ovzdušie, voda, odpady, hluk a vibrácia, žiarenie a iné fyzikálne polia, doplňujúce údaje.

V obci Rajčany sa veľké ani stredné zdroje znečistenia nenachádzajú. Zdrojmi znečistenia ovzdušia sú - automobilová doprava na ceste I. triedy, ako aj na miestnych komunikáciách, výroba tepla v domácnostiach a vo výrobných a obslužných prevádzkach, výrobné prevádzky v mestách Topoľčany, Partizánske. Najbližšie veľké zdroje znečistenia sú prevádzka kotolne na drevo a kogeneračná jednotka v Topoľčanoch a výroba bioplynu v Bošanoch.

V obci má vybudovaný vodovod avšak kanalizáciu nemá. Vývoz komunálneho odpadu v obci Rajčany zabezpečuje firma EKO Hunka. a skládkovanie Borina Ekos. Zber komunálneho odpadu je 1 krát za 14 dní. Má zavedený separovaný zber TKO, čím výrazne prispieva k šetreniu životného prostredia. Odvoz stavebného a nebezpečného odpadu sa realizuje 2krát do roka. Obec nemá problémy s divokými skládkami. V území obce Rajčany sú na základe registra skládok Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra evidované dve odvezené skládky (č. skládok 5529 a 5532 s názvom Rajčany) na legálnu skládku (Bojná - časť B).

K negatívnym faktorom, ktoré nepriaznivo pôsobia a zhoršujú kvalitu životného prostredia patria hluk a vibrácie. Zdrojom hluku a vibrácií je doprava najmä na ceste I. triedy (I/64), ktorá prechádza zastavaným územím obce.

Podľa vyjadrenia Ministerstva životného prostredia SR – Odbor štátnej geologickej správy a Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra územie obce Rajčany patrí do oblasti so stredným radónovým rizikom. V území obce nie sú zaregistrované zosuvy ani svahové deformácie a ani nie sú tu evidované staré banské diela. Tiež do územia nezasahujú prieskumné územia, nenachádzajú sa tu výhradné ložiská s určeným CHLÚ a OVL. V území obce je potrebné rešpektovať jestvujúce rigoly.

Jednotlivé vstupy a výstupy vychádzajú z aktuálnej situácie. Každý vstup a výstup obsahuje popis súčasnej situácie ako aj konkrétne výhľadové stavy a návrhy rozvoja resp. budúce zámery a zásady riešenia. Doplnujúce údaje o iných výstupoch v podobe zásahov do prostredia nie sú. V území obce nie sú realizované ani navrhované žiadne významné terénne úpravy a obdobné zásahy do krajiny.

3.1.3. Vyhodnotenie úplnosti komplexnej charakteristiky a hodnotenia vplyvov na životné prostredie vrátane zdravia

3.1.3.1. Vymedzenie hraníc dotknutého územia

Strategický dokument je spracovaný pre vidiecku obec Rajčany, ktorá sa nachádza v okrese Topoľčany, v Nitrianskom samosprávnom kraji. Obec s počtom 535 obyvateľov (r. 2021) patrí k stredne veľkým obciam Slovenska. Zaberá plochu 585,611 ha. Obec Rajčany susedí s 5 obcami - na severe s obcou Solčianky a obcou Chudá Lehota (okres Bánovce nad Bebravou). Na východe s obcou Nadlice, na juhu s obcou Chynorany v okrese Partizánske a na západe s obcou Horné Chlebany.

Rajčany ležia na dopravnom ťahu cesty I/64. Od okresného mesta Topoľčany sú vzdialené cca 7,5 km a vzdialenosť od krajského mesta Nitra je 44,2 km.

3.1.3.2. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia - podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie

1. Horninové prostredie - inžiniersko - geologické vlastnosti, geodynamické javy (napr. zosuvy, seizmicita, erózia a iné), ložiská nerastných surovín, geomorfologické pomery (napr. sklon, členitosť), stav znečistenia horninového prostredia
2. Klimatické pomery - zrážky (napr. priemerný ročný úhrn a časový priebeh), teplota (napr. priemerná ročná a časový priebeh), veternosť (napr. smer a sila prevládajúcich vetrov)
3. Ovzdušie - stav znečistenia ovzdušia
4. Vodné pomery - povrchové vody (napr. vodné toky, vodné plochy), podzemné vody vrátane geotermálnych, minerálnych, pramene a pramenné oblasti vrátane termálnych a minerálnych prameňov (výdatnosť, kvalita, chemické zloženie), vodohospodársky chránené územia, stupeň znečistenia podzemných a povrchových vôd
5. Pôdne pomery - kultúra, pôdny typ, pôdny druh a bonita, stupeň náchylnosti na mechanickú a chemickú degradáciu, kvalita a stupeň znečistenia pôd
6. Fauna, flóra - kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika, chránené vzácne a ohrozené druhy a biotopy, významné migračné koridory živočíchov
7. Krajina - štruktúra, typ, scenéria, stabilita, ochrana
8. Chránené územia, chránené stromy a ochranné pásma podľa osobitných predpisov (napr. národné parky, chránené krajinné oblasti, navrhované vtáčie územia, územia európskeho významu, európska sústava chránených území - Natura 2000, chránené vodohospodárske oblasti, ÚSES (miestny, regionálny, nadregionálny)
9. Obyvateľstvo - demografické údaje (napr. počet dotknutých obyvateľov, veková štruktúra, zdravotný stav, zamestnanosť, vzdelanie), sídla, aktivity (poľnohospodárstvo, priemysel, lesné hospodárstvo, služby, rekreácia a cestovný ruch), infraštruktúra (doprava, produktovody, telekomunikácie, odpady a nakladanie s odpadmi)
10. Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti, archeologické náleziská
11. Paleontologické náleziská a významné geologické lokality (napr. skalné výtvory, krasové územia a ďalšie)
12. Iné zdroje znečistenia (hlukové pomery, vibrácie, žiarenie).
13. Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov

Táto časť patrí medzi ťažiskové a je obsahovo rozsiahla. Je zameraná na charakteristiku biotických a abiotických zložiek ako aj informácie o súčasnom stave jednotlivých zložiek životného prostredia. Je tu riešená problematika ich ochrany, sú navrhnuté ciele a zásady riešenia.

Z environmentálneho hľadiska možno považovať za stresové vodnú a veternú eróziu, kvalita ovzdušia, hluk a poškodenie bioty prírodnou činnosťou a činnosťou človeka.

3.1.3.3. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie

➤ **Vplyvy na obyvateľstvo - počet obyvateľov dotknutých vplyvmi navrhovanej činnosti v dotknutých obciach, zdravotné riziká, sociálne a ekonomické dôsledky a súvislosti, narušenie pohody a kvality života, prijateľnosť činnosti pre dotknuté obce (napr. podľa názorových stanovísk a pripomienok dotknutých obcí, sociologického prieskumu medzi obyvateľmi dotknutých obcí), iné vplyvy**

V ÚPD obce Rajčany sa nepredpokladajú negatívne vplyvy na obyvateľstvo, na jeho zdravotný stav a na sociálne a ekonomické aktivity. Podobne sa nepredpokladajú zdravotné riziká, ani narušenie kvality života obyvateľov obce a tiež negatívne vplyvy na susedné obce. Práve naopak výstavbou a komplexným riešením rozvoja obce v súlade s ochranou prírody sa predpokladá zvýšenie kvality života jej obyvateľov. Okrem ochrany prírody treba mať na zreteli aj ochranu poľnohospodárskej pôdy, elimináciu negatívnych javov sprevádzajúcich dopravné

väzby v území, rezervovať plochy pre skládku biologického odpadu (kompostáreň) so zberovým dvorom druhotných surovín (ÚPC P).

➤ **Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery**

ÚPN obce Rajčany nemá vplyv na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery. V území obce nie je plánovaný taký rozvojový zámer, ktorý by mal priamy vplyv na geodynamické a geomorfologické procesy.

➤ **Vplyvy na klimatické pomery**

V návrhu ÚPN obce Rajčany nie sú prezentované zámery, ktoré by mali negatívny vplyv na klimatické pomery obce ako napr. je výrub lesných pozemkov. Navrhuje sa zachovať lesný porast, zrealizovať dosadbu absentujúcej líniovej zelene popri spevnených a nespevnených komunikáciách, doplniť ochrannú a izolačnú zeleň, ktorá môže naopak klimatické pomery zlepšiť. Navrhované aktivity nebudú negatívne zasahovať do prírodného prostredia.

Tiež sú navrhované opatrenia, ktoré by mali prispieť k zmierneniu nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy na sídelné prostredie obce. Stanovené sú opatrenia voči častejším a intenzívnejším vlnám horúčav, voči častejšiemu výskytu silných vetrov, víchric, sucha a intenzívnych zrážok. Pri realizácii navrhovaných opatrení sa predpokladá skvalitnenie životného prostredia, očakáva sa zlepšenie mikroklimatických pomerov v území obce Rajčany.

Návrh v zmysle zákona č.148/2014 vytvára predpoklady na zmiernenie dopadu klimatických zmien na riešené územie.

➤ **Vplyvy na ovzdušie**

Návrh ÚPN obce Rajčany nemá vplyv na množstvo a koncentráciu emisií a imisií v ovzduší. Predmetom riešenia ÚPN nie sú funkcie, ktoré by priamo vplývali na ich množstvo a koncentráciu. Na kvalitu ovzdušia vplýva doprava (cesta I/64, miestne a účelové komunikácie), plochy a veľkobloky poľnohospodárskej pôdy v riešenom území. Obec je plynofikovaná, nedisponuje s veľkými a strednými zdrojmi znečistenia. K malým zdrojom patria domové prevádzky, ktoré hlavne vo vykurovacom období znečisťujú ovzdušie splodinami fosílnych palív.

➤ **Vplyvy na vodné pomery a kvalitu vody**

ÚPN obce Rajčany, podobne ako na ovzdušie ani na vodné pomery a kvalitu vody nemá priamy vplyv, ale vytvára predpoklady pre ochranu inundačného územia vodných tokov a protipovodňových opatrení. Zároveň tvorí podmienky pre prirodzené meandrovanie vodných tokov, spomaľovanie odtoku povrchových vôd z územia, zadržiavanie dažďových vody zo striech a spevnených plôch pri plánovanej výstavbe akumulácie do zberných nádrží a následne využívanie vody na závlahu pozemkov, resp. kontrolovane ju vypúšťať do recipientu po odznení prívalovej zrážky.

K ďalším opatreniam patria - zabezpečenie navrhovaných lokalít kvalitnou pitnou vodou a navýšiť jej odber zo skupinového vodovodu, pre požiarne účely využívať korytá vodných tokov a riešiť protipožiarne zabezpečenie obce za stavu, keď verejný vodovod je zásobovaný vodou len prírodnými potrubiami z vodných zdrojov, zrekonštruovať zásobovaciu a rozvodnú vodovodnú sieť v obci kde je to nutné, pri nových rozvojových lokalitách venovať pozornosť tlakovým pomerom vodovodnej sieti, rešpektovať všetky privádzacie a rozvádzacie vodovodné trasy s vodárenskými zariadeniami po celej obci s dodržaním ich ochranného pásma a ustanovenia Zákona o vodách č. 364/2004 Z. z. a o zmene zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a príslušné platné normy STN 736822 "Križovanie a súbehy vedení a komunikácií s vodnými tokmi", STN 752102 "Úprava riek a potokov", zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom pre realizáciu opráv, údržby a povodňovej aktivity, rešpektovať ochranné pásma verejného vodovodu a verejnej kanalizácie v zmysle zákona 442/2002 Z. z. z 19.6.2002, a ustanovenia Zákona o vodách č. 364/2004 Z. z. a o zmene zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení

neskorších predpisov (vodný zákon), prípadne križovania inžinierskych sietí s vodnými tokmi musia byť riešené v súlade s STN 736822, ďalej dodržiavať ochranné pásma pozdĺž vodohospodársky významného vodného toku v šírke min. 10 m od brehovej čiary, resp. päty hrádze obojstranne, pri drobných vodných tokoch do 5m. Na území pobrežných pozemkov a v inundačnom území nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacimi vodám, výstavba súbežných inžinierskych sietí.

Všetky rozvojové aktivity po schválení ÚPN obce, následne riešené v podrobnejšej projektovej dokumentácii, musia byť v súlade so zákonom č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami, opatreniami na ochranu pred povodňami, úpravy vodných tokov ako i výsadbou porastov v dotyku s vodnými tokmi, musia sa vždy odsúhlasiť so správcom vodných tokov.

V obci Rajčany nie je vybudovaná žiadna splašková kanalizácia. V súčasnosti je vyprojektovaná splašková kanalizácia v stupni pre územné rozhodnutie v investorstve ZsVS, a. s. Pre odvedenie splaškových vôd z územia riešeného ÚPD je potrebné vybudovať splaškovú kanalizačnú sieť pre existujúcu zástavbu ako i pre navrhovanú zástavbu a samostatne riešiť odvedenie dažďových vôd a tiež vybudovať prečerpávaciu stanicu splaškovej kanalizácie a rozhodnúť o umiestnení čerpacích staníc.

Navrhnuté opatrenia v ÚPN obce majú zabrániť aj negatívnym vplyvom na vodné pomery režimov, odtokových pomerov a zásob vody, prípadne aj iných charakteristík podzemných a povrchových vôd v území obce Rajčany.

➤ **Vplyvy na pôdu**

Návrh riešenia ÚPN vytvára predpoklady na ochranu pôdy pred eróziou, realizovaním protierózných opatrení na postihnutých plochách ornej pôdy výmoľovou eróziou pomocou terasovania parciel a obrábania parciel po vrstevnici, vybudovaním infiltračných, zasakovacích pásov v lokalitách náchylných na vodnú eróziu, rešpektovaním existujúcich výmoľov a rigolov, ktoré súvisia s vegetačnými výmoľmi v zalesnenej časti a budovaním navrhovaných rigolov v kritických ohrozených lokalitách a tiež, vytvára legislatívny sankčný nástroj na postihovanie občana – podnikateľa, ktorý kontaminuje pôdu v okolí svojho bydliska (divoké skládky a pod.). Vytvára predpoklady pre vyhodnocovanie dôsledkov stavebných zámerov na poľnohospodárskej pôde v rámci návrhu riešenia územného plánu obce Rajčany, ktoré je potrebné riešiť v zmysle §13 zákona č. 220/2004 o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy).

V rámci návrhu ÚPN obce Rajčany dôjde k vyňatiu poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely v dvanástich lokalitách mimo zastavaného územia a v siedmich lokalitách v zastavanom území. Povrch územia - terén je rovinatý

. Pri návrhu a realizácii výstavby v rozvojových lokalitách treba dbať na ochranu poľnohospodárskej pôdy s potrebou naviazania na prirodzenú vývojovú kontinuitu, funkčné a kompozičné predpoklady obce, dané a nemenné ekologické podmienky s ochranou životného prostredia. Kontaminácia pôdy patrí z hľadiska kvality poľnohospodárskej pôdy k stresovým faktorom. Územie Rajčian disponuje s pôdami nekontaminovanými, resp. s pôdami mierne kontaminovanými (Atlas krajiny SR, 2002), ktoré sú zaradované medzi relatívne čisté pôdy.

Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy (napr. chránené, vzácne, ohrozené druhy a ich biotopy, migračné koridory živočíchov, zdravotný stav vegetácie a živočíšstva atď.)

Chránené a vzácne spoločenstvá fauny a flóry sa viažu prevažne na prvky územného systému ekologickej stability, chránené územia a lesné ekosystémy. Návrh riešenia územného plánu obce Rajčany vytvára predpoklady na realizáciu navrhnutých ekostabilizačných opatrení a prispeje k stabilizácii prírodného prostredia, čím sa zlepšia aj podmienky pre faunu a flóru v území.

➤ **Vplyvy na krajinu - štruktúru a využívanie krajiny, scenériu krajiny**

V ÚPD obce Rajčany je zachovaná súčasná krajinná štruktúra a využívanie krajiny a preto návrh riešenia nebude mať negatívny vplyv na krajinu a ani nebude mať dopad na časti krajiny,

ktoré sú z krajinného - estetického hľadiska považované za najhodnotnejšie. Práve realizáciou navrhovaných opatrení a prvkov MÚSES sa vytvoria predpoklady pre ochranu súčasnej krajiny a zvýraznenie hodnotných typických článkov štruktúry krajiny.

Zastavané územie obce je rozširované v dvanástich lokalitách, citlivo s ohľadom na historický vývoj, prirodzený rast a arondáciu pozemkov. V týchto lokalitách dôjde k záberu poľnohospodárskej pôdy a k zmene funkčného a priestorového charakteru využitia, čím sa zmení ich krajinný obraz, vytvoria sa nové urbánne zastavané plochy. Navrhovaná zástavba kompozične má byť podobná existujúcej vidieckej zástavbe a preto nemali vzniknúť extrémne vizuálne prvky, ktoré by narušali prirodzený ráz vnímania krajiny. Zároveň budú dodržané záväzné regulatívy ako je max. výška zástavby, percento zastavanosti, podiel zelene, prípustné, podmienčne vhodné a neprípustné funkčné využitie priestoru. Významným, pozitívnym faktorom bude aj vegetačné prepojenie obce s okolitou krajinou stromoradiami -alejami.

➤ **Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma (napr. navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, súvislá európska sústava chránených území (Natura 2000), národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti), na územný systém ekologickej stability.**

Na území obce Rajčany sa najvzácnejšie biotopy ohrozených druhov v európskom meradle - NATURA 2000 nevyskytujú a nevyskytujú sa ani veľkoplošné a maloplošné chránené územia národnej siete. V návrhu riešenia ÚPN obce sa predpokladá zachovať **súčasnú krajinnú štruktúru a využívanie krajiny**, k čomu má prispieť i realizácia navrhovaných opatrení a prvkov RUSES a MÚSES. Predpokladá sa, že rozvojové zámery nebudú mať negatívny vplyv na scenériu, využívanie a štruktúru krajiny. Pozitívnym faktorom v tejto súvislosti bude vegetačné prepojenie obce s okolitou krajinou.

➤ **Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, archeologické náleziská**

Územný plán obce Rajčany – Návrh riešenia nemá priamy vplyv na kultúrne a historické pamiatky a neovplyvní ani výskyt archeologických lokalít, ale naopak stanovuje spôsob ako postupovať v prípade nálezov. Územnoplánovacia dokumentácia obce vytvára predpoklady pre ochranu a zachovanie kultúrneho dedičstva a rešpektuje stanoviská Krajského pamiatkového úradu v Nitre.

➤ **Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality**

Z hľadiska zachovania a ochrany chránených ložiskových území sa podľa Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra v k. ú. obce Rajčany takéto ložiská nenachádzajú a ani návrh riešenia Územného plánu obce Rajčany nemá priamy vplyv na významné geologické a paleontologické lokality.

➤ **Iné vplyvy**

V ÚPD sa nepredpokladá, že by navrhované lokality obsiahnuté v návrhu ÚPN obce Rajčany vyvolávali iné vplyvy.

➤ **Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti, vzájomných vzťahov a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi.**

Hĺbka spracovania jednotlivých zložiek ŽP v Územnom pláne obce Rajčany – Návrhové riešenie umožňuje hodnotiť ich predpokladané pozitívne a negatívne vplyvy a ich intenzitu. Pri spracovaní ÚPD boli rešpektované všetky relevantné právne predpisy uplatňujúce sa v oblasti ochrany a tvorby životného prostredia. Vo fáze spracovania dokumentácie nie je možné presnými kvantitatívnymi ukazovateľmi stanoviť ich presné pôsobenie.

Spomedzi uvádzaných vplyvov ani v jednej kategórii v Územnom pláne obce Rajčany – Návrh riešenia sa nepredpokladajú prevažujúce negatívne vplyvy. Za očakávané vplyvy (v poradí z hľadiska ich významnosti) možno považovať:

1. eliminácia ohrozovania územia povodňami, prívalovými vodami a pôdnou eróziou (+)
2. zvýšenie kvality a pohody života obyvateľov realizovaním regulatívov územného rozvoja (+)

3. skvalitnenie obytného prostredia obce a zvýšenie jej atraktivity realizovaním zásad urbanistickej kompozície (+)
4. skvalitnenie životné prostredia-eliminácia ohrozovania spodných vôd nekontrolovateľne odvádzanými odpadovými vodami, skvalitnenie nakladania s odpadom (+)
5. skvalitnenie prírodného prostredia riešeného územia rešpektovaním prvkov ÚSES (+)
6. zábery poľnohospodárskeho pôdneho fondu (-)

3.1.4. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie

Na základe hodnotenia možných negatívnych vplyvov na **životné prostredie a zdravie obyvateľov** v ÚPN obce Rajčany boli navrhnuté opatrenia na ich prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu:

- v rámci daných možností zaviesť územno-priestorovú segregáciu jednotlivých funkcií (bývanie, výroba, rekreácia, vybavenosť.....),
- rešpektovať platné ochranné a bezpečnostné pásma,
- neurbanizovať potenciálne záplavové územia.

V oblasti environmentálnej a dopravnej infraštruktúry:

- vybudovať splaškovú kanalizáciu v obci a v nových rozvojových lokalitách a iniciovať proces pripojenia všetkých domácností a firiem na obecnú kanalizáciu,
- zlepšovanie vodohospodárskych pomerov na vodohospodársky významnom vodnom toku a v jeho povodí, zásahmi smerujúcimi k stabilizácii pomerov za extrémnych situácií ako povodňových, tak aj v období sucha,
- zlepšenie dopravného systému obce - odstránenie dopravných závad na nadradenej cestnej sieti a aj na miestnych komunikáciách, dobudovanie siete peších komunikácií a plôch,
- vytvoriť územnotechnické predpoklady pre realizáciu prekládky cesty I. tr. I/64 a rýchlostnej cesty R8
- pri budovaní rýchlostnej cesty R8 požadovať zrealizovanie ochrannej protihlukovej bariéry na elimináciu intenzity hluku z dopravy a súčasne požadovať vybudovanie terestrických prechodov v rámci dopravného telesa R8 na bezpečnú migráciu zveri,
- realizovať také dopravné riešenia, ktoré budú ekologické, ohľaduplné voči zdraviu obyvateľstva a zároveň ekonomické.

V oblasti odpadového hospodárstva:

- lokalizovať zberný dvor v ÚPC P,
- uprednostniť minimalizáciu odpadov, separovaný zber a zhodnocovanie odpadov s využitím ekonomických a legislatívnych nástrojov,
- rozšíriť separovaný zber úžitkových zložiek z komunálneho odpadu, vrátane separácie problémových látok.

V oblasti ekostabilizačných opatrení:

- zvýšenie ekologickej stability riešeného územia, aplikovaním prvkov MÚSES;
- zabezpečenie v miestach s veternou eróziou protieróznou ochranu pôdy uplatnením prvkov ÚSES a to najmä biokoridorov, odstránenie pôsobenia stresových faktorov (skládky odpadov, konfliktné uzly a pod.) v územiach prvkov ÚSES,
- skoordínovanie všetkých rozvojových zámerov s princípom trvalo udržateľného rozvoja obce,
- zabezpečenie nástrojmi územného plánovania, ekologicky optimálne využívanie územia, rešpektovanie, prípadne obnovu funkčného ÚSES, biotickej integrity krajiny a biodiverzity

na národnej, regionálnej a lokálnej úrovni, čo na území znamená venovať pozornosť predovšetkým:

- zabezpečeniu aby podmáčané územia s ornou pôdou boli upravené na trvalé trávne porasty, resp. zarastené vlhkomilnou vegetáciou
- rešpektovaniu všetkých kategórií chránených území a ich ochranných pásiem v zmysle platnej legislatívy.

3.1.5. Porovnanie variantov zohľadňujúcich ciele a geografický rozmer strategického dokumentu vrátane porovnania v dvoch alternatívach

Obec Rajčany má 535 obyvateľov (r. 2021). Pre obce menej ako 2000 obyvateľov nevyplýva podľa §21 ods. 2 stavebného zákona povinnosť spracovania územného plánu vo variantoch. Bol vypracovaný len jeden variant, ktorý oproti nulovému variantu (stav, ktorý by nastal, ak by sa navrhovaná činnosť neuskutočnila) sa javí ako realizovateľný a prijateľný. Nulový variant predstavuje terajší stav využívania riešeného územia obce v každej oblasti.

Oba varianty riešia čiastkovú problematiku v území obce a stanovujú limity využitia plôch. V optimálnom (návrhovom variante) sa využila možnosť upraviť negatívne dôsledky predošlých úprav v území. Tento variant je rozšírený o zastavané územie v západnej a čiastočne aj v južnej časti katastrálneho územia Rajčian.

Rozdiel vplyvu na životné prostredie je u oboch variantoch nepostrehnuteľný, nakoľko rozvoj obce i naďalej je sústredený v kompaktnej forme do súčasných hraníc zastavaného územia a v tesnom kontakte s jeho súčasnými hranicami. Z predloženého návrhu ÚPN obce Rajčany nevyplývajú žiadne závažné vplyvy na jednotlivé zložky životného prostredia, ktoré by predstavovali jeho bezprostredné ohrozenie. Z pohľadu dlhodobej perspektívy rozvoja obce Rajčany, predložený návrh predstavuje jej optimálne riešenie.

3.1.6. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave životného prostredia a zdravia

Spracovateľ pri vypracovaní Správy o vplyve ÚPN obce na životné prostredie vychádzal z faktu, že územnoplánovacia dokumentácia je založená na princípoch trvalo udržateľného rozvoja obce a na základe špecifickej analýzy, ktorá bola vypracovaná v stupni: Prieskumy a rozboru a v časti: Zadanie, pred samotným riešením návrhu územného plánu obce.

Významným podkladom pre jej spracovanie bol krajinno-ekologický plán pre riešenie územnoplánovacej dokumentácie, ktorý analyzoval stav životného prostredia, problematiku ochrany prírody a tvorby krajiny. Ďalej spracovateľ využil dostupné informácie o obci Rajčany, publikované na internetových portáloch (www.rajcany.sk, katasterportál, Enviroportál, pôdny portál, SHMÚ, Štatistický úrad SR atď.) Tiež vychádzal z všeobecne záväzných právnych predpisov, z nadradenej územnoplánovacej dokumentácie (Zmeny a doplnky 1 - Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja, r. 2015), zo zadania ÚPN obce Rajčany, schválené uznesením č. 223/11/2022 na 17 zasadnutí obecného zastupiteľstva v Rajčanoch dňa 21.02.2022, Návrhu ÚPN obce Rajčany 10/2022. Použil informácie z Atlasu krajiny SR, 2002, Detailnej charakteristiky pôdných typov Slovenska (Rampašková, Z.), z metodických pokynov, z odborných publikácií (napr. Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Topoľčany), odborných stanovísk dotknutých subjektov a rôznych projektových a iných dokumentácií týkajúcich sa daného územia.

Pri spracovaní dát a informácií bola využitá metodika EIA, ktorá je legislatívne upravená v Zákone NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako aj ďalšie metódy napr. analýzy, syntézy, matematicko-štatistické, atď.

Na základe získaných dát boli spracované informácie o vstupoch a výstupoch, charakteristika súčasného stavu životného prostredia a zhodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie. Zo záverov Správy je možné konštatovať, že realizáciou návrhu riešenia územného plánu obce a stanovením navrhnutých regulatívov dôjde k stabilizácii prvkov ÚSES v rámci katastrálneho územia Rajčany a k zlepšeniu celkového stavu životného prostredia a kvality života obyvateľov obce.

3.1.7. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní Správy o hodnotení

Spracovateľ pri vypracovaní Správy o hodnotení vplyvu ÚPD obce Rajčany – Návrhové riešenie poukázal na to, že určité nedostatky a neurčitosti Správy o hodnotení môžu vyplývať z toho, že posudzovanie vplyvu na životné prostredie je predprojektovou etapou, v ktorej sa overujú limity územia z hľadiska rôznych pohľadov a návrhy aktivít definovaných v územnoplánovacej dokumentácii nie sú určené bližšími kvantitatívnymi ukazovateľmi resp. parametrami. V tejto etape, tiež nie je možné presne určiť, ktoré konkrétne činnosti zo spektra prípustného funkčného využitia sa v rámci jednotlivých funkčných plôch, resp. regulačných blokov a krajinnookologických komplexov budú sa v skutočnosti realizovať.

Určité nedostatky a neurčitosti môžu vyplývať aj z nedostupnosti konkrétnych údajov charakterizujúcich stav zložiek životného prostredia a faktorov ovplyvňujúcich životné prostredie. Nie sú k dispozícii výsledky konkrétnych meraní kvality a stavu ovzdušia, povrchových vôd, podzemných vôd, pôdy, hluku atď. za obce.

V predložennom dokumente sa nachádzajú určité nepresnosti, ktoré ho však neznehodnocujú.

- ❖ v údaje o vstupoch – nie sú dané všeobecné informácie o súčasnom využití pôdy (pôdneho fondu) – z toho dočasný a trvalý záber.

- ❖ upraviť legislatívu - aktualizovať, opraviť a správne uviesť čísla aktuálnych právnych predpisov - napr. pre oblasť odpadového hospodárstva, územnej ochrany prírody, oblasť ochrany ovzdušia..

- ❖ odporúčam do čístopisu Správy v tab. 17 str. 74 a tab. 20 zahrnúť str. 75-76 novšie dáta (r. 2021) zo Štatistického úradu SR ako sú dáta z obce z roku 2014 resp. z tab.2,3 v UPN obce Rajčany, návrh

- ❖ odporúčam do čístopisu Správy zahrnúť výsledky zo SODB 2021 tab. 18 a tab. 19 str.75 a doplniť vzdelanostnú štruktúru, ktorá je významnejšia pre rozvoj obce ako je národnostná.

Uvedené neurčitosti a nedostatky nie sú zásadného charakteru a všetky podstatné okolnosti pre posúdenie návrhu územného plánu obce Rajčany - Návrhové riešenie v Správe o hodnotení vplyvov na životné prostredie sú zohľadňované. Každá navrhovaná činnosť, ktorá podlieha posudzovaniu v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov bude sa posudzovať v súlade s týmto zákonom.

3.1.8. Všeobecne záverečné zhrnutie

Územný plán obce Rajčany - Návrh riešenia vytvára účinný nástroj pre usmerňovanie rozvoja územia obce. Je založený na princípoch udržateľného rozvoja a ochrany prírody a životného prostredia. Predstavuje komplexný, ucelený rozvojový dokument obce, ktorý v dlhodobom horizonte umožní primeraný rozvoj bývania, občianskej a technickej vybavenosti, aktivít v oblasti športu a rekreácie, výroby a podnikania, ako aj rozvoj zamestnanosti pri rešpektovaní všetkých limitujúcich faktorov ako sú ochranné pásma, ochrana prírody, archeologické lokality, kultúrne a historické pamiatky a prvky ÚSES. Upozorňuje na škodlivé vplyvy v oblasti životného prostredia poškodzujúce prírodu a krajinu. Prináša riešenie a vytvára územné predpoklady pre skvalitnenie jednotlivých zložiek životného prostredia a revitalizáciu prírodného prostredia.

Z komplexného posúdenia riešenia návrhu územného plánu obce Rajčany vyplýva, že nemá žiadne negatívne vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľov obce, ale naopak, navrhovanými opatreniami, limitmi a regulatívmi, obmedzeniami a odporúčaniami sa stanovujú podmienky pre ich zlepšenie s pozitívnym vplyvom.

Realizáciou navrhovaných opatrení a prvkov MÚSES-u sa vytvoria predpoklady pre stabilizáciu prírodných hodnôt, atraktívnu prírodnú scenériu, úpravu štruktúry krajiny a zvýšenie ekologickej stability riešeného územia.

Každá navrhovaná činnosť, ktorá podlieha posudzovaniu v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov bude sa posudzovať v súlade s týmto zákonom.

Správa o hodnotení obsahuje všetky potrebné náležitosti. Jednotlivé kapitoly Správy o hodnotení sú spracované na požadovanej úrovni. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie a zdravie obyvateľov a spôsob spracovania a zdroje získavania údajov o súčasnom stave životného prostredia a zdravia sú adekvátne.

Návrh územného plánu obce Rajčany bol vypracovaný v jednom variante (v súlade s § 22 stavebného zákona) a v rámci správy o hodnotení sa porovnáva aj s nulovým variantom, t. z. so stavom, v ktorom sa obec nachádza v súčasnosti za predpokladu, že sa návrh územného plánu nebude realizovať. Ako vyplýva z porovnania, návrhový variant je jednoznačne výhodnejší variant pre územný rozvoj obce a skvalitnenie života jej obyvateľov a ochrany prírody.

Územný plán obce Rajčany - Návrh riešenia bol vypracovaný podľa ustanovení zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov a vyhlášky č. 55/2001 Ministerstva životného prostredia SR o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii a bola rešpektovaná nadradená územnoplánovacia dokumentácia záväznej časti Územného plánu regiónu Nitrianskeho kraja v jeho plnom znení vrátane Zmien a Doplňkov.

3.1.9. Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní Správy o hodnotení podieľali

NEUTRA - Architektonický ateliér, Ing. arch. Peter Mizia, Farská 1, 949 01 Nitra, SKA, reg. č. 0550AA

3.1.10 Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom na vypracovanie Správy o hodnotení

- Prieskumy a rozbor ÚPN obce Rajčany
- Zadanie ÚPN obce Rajčany
- Oznámenie o strategickom dokumente
- Územný plán obce Rajčany – Návrh riešenia (Kompletná textová a grafická dokumentácia)
- Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Topoľčany
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Rajčany 2016 – 2023
- Aktuálne záväzne platné legislatívne podklady (zákony, vyhlášky, STN)
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja 2016 – 2022
- Regionálna integrovaná územná stratégia Nitrianskeho samosprávneho kraja na roky 2014 – 2020
- Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja (ÚP R NSK r. 2012 a ZaD č.1 ÚP R NSK r. 2015)
- ÚHDP (Úrad geodézie, kart. a katastra SR)

3.2. Vyhodnotenie stanovísk dotknutých a príslušných orgánov a zainteresovanej verejnosti podľa § 12 zákona a stanovenie ich opodstatnenosti

K Správe o hodnotení a návrhu strategického dokumentu „Územný plán obce Rajčany – Návrh riešenia“ podľa § 12 ods. 1 a 2 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov bolo na Okresný úrad Topoľčany, Odbor starostlivosti o životné prostredie doručených 13 písomných stanovísk od dotknutých a príslušných subjektov. Tieto stanoviská boli dané spracovateľovi odborného posudku. Predložené stanoviská sú spracované v skrátenej forme, originály sú súčasťou spisu na Okresnom úrade Topoľčany, Odbor starostlivosti o životné prostredie. Stanoviská s pripomienkami mali charakter upozornenia a odporúčania. Pripomienky spracovateľom boli vzaté do úvahy.

Bez pripomienok:

Okresný úrad Nitra, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja v liste. č. OU-NR-OSZP2-2022/047605 zo dňa 25.10.2022 v zmysle §14 ods.4 zákona č. 128/2015 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej „zákon o PZPH“) z hľadiska prevencie závažných priemyselných havárií a obmedzovania ich následkov na zdravie ľudí, životné prostredie **nemá pripomienky** k predloženej Správe o hodnotení strategického dokumentu a k návrhu strategického dokumentu „Územný plán obce Rajčany“.

Okresný úrad Nitra, Odbor výstavby a bytovej politiky, oddelenie územného plánovania (list č. OU-NR-OVBP1-2022/047490-003 zo dňa 03.11.2022 sa vyjadril, že k predloženému dokumentu **nemá pripomienky**.

Dopravný úrad, Bratislava (list č.22886/2022ROP-005/52635 zo dňa 3.11.2022 k Správe o hodnotení strategického dokumentu) **vydal** stanovisko, že navrhovaný strategický dokument „Územný plán obce Rajčany“ rešpektuje obmedzenia určené ochrannými pásmami Letiska Partizánske, nakoľko v nich nenavrhuje žiadne využitie územia, ktoré by podliehalo súhlasu Dopravného úradu podľa §30 ods.1 leteckého zákona a **súhlasí bez podmienok** prerokovaným strategickým dokumentom „Územný plán obce Rajčany“ a so Správou o hodnotení strategického dokumentu.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Topoľčanoch (list č. RÚVZ/2022/1491-HŽP-4204 zo dňa 31.10.2022) vydal stanovisko: k Správe o hodnotení strategického dokumentu „Územný plán obce Rajčany“ z hľadiska ochrany verejného zdravia k jeho obsahu nemá pripomienky a nepožaduje ďalšie posudzovanie strategického dokumentu „Územný plán obce Rajčany“ podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov znení neskorších predpisov.

Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru, Topoľčany (list č. ORHZ -TO1-2022/000496-010 zo dňa 28.10.2022) k strategickému dokumentu „Územný plán obce Rajčany“ vydal stanoviská, že z hľadiska ochrany pred požiarimi **nepredpokladá vznik negatívnych vplyvov na životné prostredie**.

Okresný úrad Topoľčany odbor starostlivosti o životné prostredie v liste. č. OU-NR-OSZP-2022/012952 zo dňa 14.11.2022) ako **orgán štátnej vodnej správy** zmysle § 61 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách (vodný zákon) a § 5 zákona č. 525/2003 Z.z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov **nemá**

k predloženej Správe o hodnotení strategického dokumentu „Územný plán obce Rajčany" **námietky.**

Okresný úrad Nitra, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií (list č. OU-NR-OCDPK-2022/047886-002 zo dňa 26.10.2022) k Správe o hodnotení ÚPD „Územný plán obce Rajčany“ **oznámil**, že ako príslušný cestný správny orgán podľa ustanovenia § 3 ods. 1, písm. b) v nadväznosti na ustanovenie § 3 ods. 4, písm. a zákona č.135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov k „ÚP obce Rajčany“ **nemá pripomienky**. Zároveň upozorňuje na potrebu zosúladiť uvedený územný plán s odsúhlaseným územným plánom VUC Nitrianskeho kraja, vrátane všetkých zmien a doplnkov.

S pripomienkami a odporúčaniami:

Okresný úrad Nitra, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja v liste. č. OU-NR-OSZP2-2022/047487 zo dňa 04.11. 2022) predložil v zmysle §12 ods.1 zákona č. 24/20006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“), **stanovisko k Správe o hodnotení strategického dokumentu a k návrhu strategického dokumentu „Územný plán Obce Rajčany"**

Z hľadiska odpadového hospodárstva **upozorňuje** na kap. II - Údaje o výstupoch - bod 3. Odpady v predloženej Správe o hodnotení je celkové množstvo (t/rok), spôsob nakladania s odpadmi, uvádzaná **neplatná legislatíva pre oblasť odpadového hospodárstva**

K predloženému strategickému dokumentu z hľadiska ochrany prírody a krajiny má pripomienky a **požaduje** body č. 3 až 13 **zapracovať** predovšetkým do záväznej časti, kapitoly C4:

1. Aktualizovať citované ustanovenia legislatívy ochrany prírody, zákona č. 543/2002 Z. z., hlavne v podkapitolách „Územná ochrana,, (str. 58 opraviť 5 a 6 odrážku) a „Druhovú ochranu" (na str. 59) kapitoly B14 NÁVRH OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY VRÁTANE PRVKOV ÚZEMNÉHO SYSTÉMU EKOLOGICKEJ STABILITY EKOSTABILIZAČNÝCH OPATRENÍ A OCHRANY KULTÚRNEHO DEDIČSTVA -. uviesť aktuálne platné znenie ustanovení § 6 a § 7 zákona č. 543/2002 Z. z. (pozn. pôvodné znenie § 7b zákona bolo zrušené a nahradené novým znením § 7 zákona v rámci nového zákona č. 150/2019 Z. z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinného od 1. augusta 2019. Zároveň bol k tomuto zákonu vydaný vykonávací predpis -- Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 450/2019 Z. z., ktorou sa ustanovujú podmienky a spôsoby odstraňovania invázných nepôvodných druhov a Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 449/2019 Z. z., ktorým sa vydáva zoznam invázných nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Slovenskej republiky). Tiež bola zrušená vyhláška č. 24/2003 a nahradená novou Vyhláškou MŽP SR č. 170/2021, ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002, účinnou od 1. júna 2021 (opraviť na str. 59, kde **je** viac krát spomínaná zrušená vyhláška č. 24/2003).

2. V zmysle bodu č. 1 opraviť kapitolu C4 ZÁSADY A REGULATÍVY ZACHOVANIA KULTÚRNO - HISTORICKÝCH HODNOT, OCHRANY A VYUŽÍVANIA PRÍRODNÝCH ZDROJOV, OCHRANY OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY,, VYTVÁRANIA A UDRŽIAVANIA EKOLOGICKEJ STABILITY VRÁTANE PLÔCH ZELENE, predovšetkým str. 33-35.

3. Hydrický biokoridor regionálneho významu RBK7 Rieka Bebrava je potrebné odizolovať od poľnohospodársky využívanej pôdy pufráknymi pásmi TTP (min. šírka pásu 10 - 15 m) alebo krovínami,, s cieľom ich ochrany pred nepriaznivými vplyvmi z

poľnohospodárskej výroby, napr. zatrávnením s pravidelným kosením, prípadne ponechať toto územie sukcesii.

4. Ekologicky významný segment krajiny - EVKS 8 Rybiarsky kanál je potrebné dosadiť pôvodnými domácimi drevinami a krovinami, aby sa vytvoril súvislý porast.

5. Zachovať nezastavanú prechodovú zónu pozdĺž vodných tokov v šírke minimálne 10 m od vonkajšej hranice brehového porastu, ktorá by spĺňala funkciu ochranného pásma biokoridoru a zároveň manipulačného priestoru umožňujúceho pohyb stavebnej mechanizácie, poprípade v budúcnosti ošetrovanie drevín.

6. Z dôvodu zvýšenia ekologickej stability katastra obce Rajčany je potrebné zvýšiť podiel nelesnej drevinovej vegetácie v území. Prvky územného systému ekologickej stability považovať za limity územného rozvoja, zabezpečiť v nich taký režim využívania, aby spĺňali svoju funkciu a nerozširovať v nich zástavbu..

7. Pri návrhoch využívania územia zachovať a navrhovať dostatočný podiel zelených plôch s pôvodnými druhmi drevín v minimálnom rozsahu 40%. Výber drevín prispôbiť meniacim sa klimatickým pomerom a stanovištným podmienkam..

8. Územne vymedziť účelovú izolačnú zeleň, ktorá by mala byť navrhnutá pri všetkých lokalitách, ktoré sú z hľadiska charakteru, funkčného využitia a priestorovej blízkosti nezlúčiteľné (napr. dopravná funkcia v protiklade s obytnou, resp. výrobnou funkciou).

9. Pri návrhoch nových obytných súborov (HBV a IBV) je potrebné zabezpečiť územnú rezervu pre funkčnú uličnú zeleň bez kolízie s podzemnými alebo vzdušnými koridormi inžinierskych sietí..

10. V prípade nevyhnutných a odôvodnených výrubov v súvislosti s plánovanou činnosťou je potrebné postupovať podľa § 47 a § 48 zákona č. 543/2002 Z. z. a zohľadňovať vegetačné a hniezdne obdobie z dôvodu eliminácie škôd na prípadných hniezdných druhoch.

11. V predstihu určiť spoločenskú hodnotu drevín určených na výrub, ako aj zabezpečiť náhradnú výsadbu za zlikvidované dreviny a krovinu.

12. Navrhnuť opatrenia na zadržanie zrážkových vôd zo spevnených plôch a striech budov v lokalitách rozvojových zámerov.

13. Zamedzovať šíreniu nepôvodných a invázných druhov rastlín a drevín (zákon č. 150/2019 Z. z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Úrad ako dotknutý orgán v zmysle § 3 písm. p) zákona nemá ďalšie pripomienky k predloženému návrhu strategického dokumentu a k správe o hodnotení strategického dokumentu podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Okresný úrad Topoľčany, Odbor starostlivosti o životné prostredie (list č. OU-TO-OSZP-2022/012974 zo dňa 09.11.2022) ako dotknutý orgán štátnej správy odpadového hospodárstva žiada v plnej miere dodržiavať príslušné ustanovenie legislatívy na úseku odpadového hospodárstva a k predloženej Správe o hodnotení strategického dokumentu „Územný plán obce Rajčany“ nemá žiadne ďalšie pripomienky.

Okresný úrad Topoľčany, Odbor starostlivosti o životné prostredie (list č. OU-TO-OSZP-2022/012940 zo dňa 10.11.2022) ako dotknutý orgán štátnej správy ochrany ovzdušia upozorňuje na kap. II - Údaje o výstupoch -bod.1. Ovzdušie - hlavné zdroje znečistenia ovzdušia, kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika emisií, spôsob zachytávania emisií, spôsob merania emisií sú uvádzané neplatné vykonávacie vyhlášky pre oblasť ochrany ovzdušia. Po preštudovaní Správy o hodnotení strategického dokumentu „Územný plán obce Rajčany“ nemá k nemu ďalšie pripomienky.

Okresný úrad Nitra, odbor starostlivosti o životné prostredie, orgán štátnej správy ochrany prírody a krajiny (list č. OU TO OSZP-2022/012947 zo dňa 11.11.2022) vydal stanovisko:

V katastrálnom území obce Rajčany sa nenachádza žiadne chránené územie ani územie európskeho významu. V predmetnom území platí 1. stupeň územnej ochrany v zmysle § 12 zákona o ochrane prírody.

K predloženému strategickému dokumentu z hľadiska ochrany prírody a krajiny **má nasledovné pripomienky:**

Priradiť správne paragrafy k citovanej legislatíve zákona o ochrane prírody v časti „Územná ochrana“ v správe o hodnotení (str. 58) opraviť § 4 ods. 2 na § 3 ods. 2, opraviť § 4 ods. 3 na § 3 ods. 3, opraviť § 4 ods. 4 na § 3 ods. 4.

Upozorňuje, že ak bude potrebné uskutočniť výrub drevín rastúcich mimo les je nutné riadiť sa § 47 zákona o ochrane prírody. Výrub je možné zrealizovať najmä v období vegetačného pokoja (od 1.10. do konca februára kalendárneho roku), a to na základe právoplatného rozhodnutia. Výrub potrebný z dôvodu realizácie stavby sa môže uskutočniť až po vydaní a nadobudnutí právoplatnosti stavebného povolenia.

Zároveň poukazuje na povinnosť ako postupovať pri realizácii stavebných prác, aby nedošlo k zbytočnému úhynu, poškodzovaniu alebo zničeniu rastlín, živočíchov alebo ich biotopov, ktorá vyplýva podľa § 4 zákona o ochrane prírody.

Okresný úrad Topoľčany, odbor starostlivosti o životné prostredie, orgán štátnej správy ochrany prírody a krajiny nemá ďalšie pripomienky voči realizovaniu posudzovanej činnosti.

Úrad Nitrianskeho samosprávneho kraja, odbor strategických činností (list č. CS 11171/2022 CZ145536/2022 zo dňa 10.11.2022) vydal stanovisko k Správe o hodnotení a k návrhu strategického dokumentu:

Strategické dokumenty Správa o hodnotení a návrh strategického dokumentu „Územný plán obce Rajčany“ nesmú byť v rozpore s Územným plánom regiónu Nitrianskeho kraja schváleným uznesením č. 113/2012 z 23. riadneho zasadnutia Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja konaného dňa 14. mája 2012 a jeho záväznou časťou vyhlásenou Všeobecne záväzným nariadením NSK č. 2/2012 a ani s jeho Zmenami a doplnkami č. 1 schválenými uznesením č. 111/2015 zo 16. riadneho Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja konaného dňa 20. júla 2015 a ich záväznou časťou vyhlásenou Všeobecne záväzným nariadením NSK č. 6/2015.

K uvedenej Správe o hodnotení a k návrhu strategického dokumentu "Územný plán obce Rajčany" za **predpokladu rešpektovania platnej legislatívy nemá ďalšie pripomienky.**

Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, Správa CHKO Ponitrie (list č. CHKO PN /8-003/2022 zo dňa 4.11.2022) podáva stanovisko a návrh riešenia:

Územnoplánovacia dokumentácia obce ako aj Správa o hodnotení obsahuje všetky relevantné informácie z hľadiska záujmov ochrany prírody.

Pri realizovaní návrhov vyplývajúcich z aktuálnej územnoplánovacej dokumentácie obce Rajčany je potrebné zohľadniť záujmové územia ochrany prírody a rešpektovať tieto zásady:

➤ Z dôvodu zvýšenia ekologickej stability katastra obce Rajčany je potrebné zvýšiť podiel mimolesnej drevinovej vegetácie v území.

➤ Zachovať nezastavanú prechodovú zónu pozdĺž vodných tokov v šírke minimálne 10 m od vonkajšej hranice brehového porastu, ktorá by spĺňala funkciu ochranného pásma biokoridoru a zároveň manipulačného priestoru umožňujúceho pohyb stavebnej mechanizácie, poprípade v budúcnosti ošetrovanie drevín.

- V zastavanom území navrhovať dostatočný podiel trávnatých plôch s drevinami. Výber drevín prispôbiť meniacim sa klimatickým pomerom a stanovištným podmienkam, podiel zelených nezastavaných plôch v území zachovať v minimálnom rozsahu 40%.
- Pri návrhoch nových obytných súborov resp. nových zón na IBV je potrebné zabezpečiť územnú rezervu pre funkčnú uličnú zeleň bez kolízie s podzemnými alebo vzdušnými koridormi inžinierskych sietí.
- Pri realizovaní stavebnej činnosti v zmysle návrhov aktuálnej územnoplánovacej dokumentácie obce je potrebné minimálnym spôsobom zasiahnuť do existujúcej mimolesnej drevinovej vegetácie. V prípade nevyhnutných výrubov v súvislosti so stavebnou činnosťou je potrebné postupovať v zmysle § 47 a § 48 Zákona o ochrane prírody a krajiny.
- Zohľadňovať vegetačné a hniezdne obdobie z dôvodu eliminácie škôd na prípadných hniezdných druhoch, určiť v predstihu spoločenskú hodnotu drevín a krovín určených na výrub ako aj zabezpečiť náhradnú výsadbu za zlikvidované dreviny a kroviny.
- Pri návrhoch vegetačných úprav v zastavanom území prednostne využívať domáce druhy drevín a krovín, resp. druhy ktoré nemajú potenciál nekontrolovane sa šíriť, z dôvodu zamedzenia šírenia nepôvodných a inváznych druhov rastlín a drevín.

3.2.1. Stanovenie opodstatnenosti pripomienok k Správe o hodnotení a strategického dokumentu "Územný plán obce Rajčany - Návrh riešenia.

V žiadnom z doručených stanovísk nie sú uvedené také pripomienky, ktoré by neumožňovali schválenie navrhovaného strategického dokumentu. Vo väčšine prípadov pripomienky vychádzajú z platných všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti ochrany jednotlivých zložiek životného prostredia a zdravia obyvateľstva a požadujú ich rešpektovanie.

Všetky stanoviská boli kladné. Stanoviská s pripomienkami mali prevažne charakter upozornenia a odporúčania. Odporúča sa rešpektovať všetky stanoviská inštitúcií a následné požiadavky.

4. PRIEBEH PROCESU POSUDZOVANIA

Územný plán obce Rajčany – Návrh riešenia bol vypracovaný podľa ustanovení zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov a vyhlášky č. 55/2001 Ministerstva životného prostredia SR o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii a zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a súvisiacimi predpismi.

Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania Územného plánu obce Rajčany – Návrh riešenia:

- Prípravné práce: november -december 2020
- Prieskumy a rozbor: január – jún 2021
- Zadanie: júl 2021
- Prerokovanie a schválenie zadania: august .september 2021
- Vypracovanie návrhu : október - december 2021
- Prerokovanie návrhu a proces EIA: január – apríl 2022
- Schválenie UPN O -máj 2022
- Čistopis: jún 2022

Pri vypracovaní Územného plánu obce Rajčany – Návrh riešenia bola rešpektovaná záväzná časť Územného plánu regiónu Nitrianskeho kraja v jeho plnom znení, vrátane Zmien a Doplnkov ÚPN R-NSK č.1. Územný plán regiónu Nitrianskeho samosprávneho kraja bol schválený uznesením č. 113/2012 na 23. riadnom zasadnutí Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja, konaného dňa 14. mája 2012 a záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením č.2/2012 zo dňa 14. mája 2012. Dokument nadobudol účinnosť dňom

29.mája 2012. Zastupiteľstvo Nitrianskeho samosprávneho kraja na 16. riadnom zasadnutí, konanom dňa 20. júla 2015, uznesením č. 111/2015 schválilo „Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja – Zmeny a doplnky č. 1“

4.1. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania strategického dokumentu

Obstarávateľ strategického dokumentu – Obec Rajčany, zastúpený starostkou obce Máriou Švecovou predložil podľa § 5 zákona Okresnému úradu Topoľčany, OSŽP zo dňa 10.12.2020 **Oznámenie o strategickom dokumente „Územný plán obce Rajčany – Návrhové riešenie“** (ďalej Oznámenie) na posúdenie podľa zákona č. 24/2006 Z. z.. OÚ Topoľčany - OSŽP doručil oznámenia podľa § 6 ods. 2 zákona na zaujatie stanoviska dotknutým orgánom a dotknutým obciam a zverejnil ho na webovom sídle Ministerstva životného prostredia SR <http://enviroportal.sk/sk/eia/detail/uzemny-plan-obce-rajcany-1>. K oznámeniu boli príslušnému orgánu doručené písomné stanoviská dotknutých orgánov. Po ich prerokovaní bol určený **Rozsah hodnotenia strategického dokumentu** OU-TO-OSZP-2021/000932 zo dňa 10.03.2021.

Oznámenie a Rozsah hodnotenia obec zverejnila na úradnej tabuli a webovom sídle a tiež bol uverejnený na webovom sídle MŽP SR. Rozsah hodnotenia strategického dokumentu určil okrem stavu, ktorý by nastal, ak by sa strategický dokument neprijal a následne nerealizoval i variant strategického dokumentu predložený v oznámení o strategickom dokumente. Boli stanovené všeobecné podmienky a špecifické požiadavky pre spracovanie Správy o hodnotení strategického dokumentu a pre vypracovanie konceptu strategického dokumentu Územný plán obce Rajčany.

Obstarávateľ predložil podľa § 9 zákona OÚ Topoľčany - OSŽP „**Správu o hodnotení strategického dokumentu a návrh strategického dokumentu „Územný plán obce Rajčany – Návrh riešenia“** v dohodnutom počte listinných vyhotovení a na elektronickom nosiči dát. Správa o hodnotení bola spracovaná podľa určeného Rozsahu hodnotenia ako aj podľa prílohy č. 5 zákona č. 24/2006 Z. z..

Strategické dokumenty - Správu o hodnotení a Územný plán obce Rajčany - Návrh riešenia vypracovala NEUTRA - Architektonický ateliér Ing. arch. Peter Mizia Farská 1, Nitra 949 01. OÚ – Topoľčany, OSŽP, ako príslušný orgán podľa ust. § 53 ods. 1 písm. c) a ust. § 56 písm. a) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) zverejnil podľa ust. 10 ods. 2 zákona na webovom sídle ministerstva dokument „Správa o hodnotení územnoplánovacej dokumentácie“ a návrh strategického dokumentu „Územný plán obce Rajčany“.

Obec Rajčany ako obstarávateľ Územného plánu obce a Správy o hodnotení strategického dokumentu oznámila dotknutým orgánom štátnej správy, dotknutým obciam, fyzickým a právnickým osobám a ostatnej verejnosti obce Rajčany v súlade s ustanovením § 21 zák.č.50/1976 Z. z. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov a v súlade so Zákonom č.24/2006 o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov že, **verejné prerokovanie Návrhu územného plánu obce Rajčany a Správy o hodnotení** uskutoční dňa **15.11.2022** o 11 hod. pre dotknuté orgány a o 16 hod. pre verejnosť v Kultúrnom dome v Rajčanoch. Verejné prerokovanie sa uskutoční v súlade s § 65g zákona č.198/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č.24/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov upravujúcim podmienky verejného prerokovania v súvislosti s ochorením COVID-19.

Územný plán obce Rajčany - Návrh riešenia a Správa o hodnotení boli k nahliadnutiu od 17.10.2022 do 16.11.2022) na vývesnej tabuli obecného úradu Rajčany, na webovej stránke obce www.rajcany.sk ako i na webovom sídle ministerstva

<http://enviroportal.sk/sk/eia/detail/uzemny-plan-obce-rajcany>. Termín a miesto verejného prerokovania bolo oznámené 10 dní pred jeho konaním.

Verejné prerokovanie Návrhu územného plánu obce Rajčany a Správy o hodnotení na sa uskutočnilo dňa **15.11.2022** o 11 hod. pre dotknuté orgány v zasadačke obecného úradu v Rajčanoch.

Na verejných prerokovaniach starostka obce Mária Švecová privítala prítomných a spracovateľ Správy o hodnotení strategického dokumentu Územný plán obce Rajčany – Návrhové riešenie doc. Ing. arch. Peter Mizia predstavil návrh územného plánu obce Rajčany. Zameral sa na priestorové usporiadanie a funkčné využitie riešeného územia z pohľadu jednotlivých zložiek osídlenia a zhodnotenie vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie a zdravie obyvateľstva identifikované v Správe o hodnotení strategického dokumentu.

Na verejnom prerokovaní pre organizácie, orgány štátnej správy a samosprávy boli vznesené stanoviská:

➤ OU Topoľčany, odbor ŽP, Ing. Eva Kutňanská – informovala, že pre posúdenie Správy o hodnotení strategického dokumentu ešte nie je ukončená lehota pre zaslanie stanovísk podľa zákona č. 24/2006, a že z došlých stanovísk pre posúdenie Správy o hodnotení strategického dokumentu, vyplýva požiadavka v predmetnej správe o hodnotení opraviť a správne uviesť čísla aktuálnych právnych predpisov

➤ OU Nitra odbor výstavby a bytovej politiky, Ing. arch. Beáta Bučková – odporúča prehodnotiť regulatív umiestnenia l b .j. v 1 rodinnom dome, ktorý je uvedený v textovej záväznej časti predmetného územného plánu. Spracovateľ a starostka obce uviedli, že stanovením takéhoto regulatívu chce obec predísť možným špekuláciám vo výstavbe malých bytových domov a to vytváraním dvojdomov o 3 bytových jednotkách v každom dome. Takýmto spôsobom by došlo k nadmernému zahusteniu zástavby najmä na pozemkoch určených pre umiestnenie samostatných rodinných domov. Obstarávateľ prehodnotí tento regulatív, aby umožnil vytvorenie dvojbytových jednotiek v rámci jedného domu (dvojgeneračné bývanie).

Ostatné otázky a pripomienky priamo na prerokovaní zodpovedali zástupcovia obce spolu so spracovateľom územného plánu.

Na verejnom prerokovaní pre širokú verejnosť a občanov obce, prítomní občania sa zaujímali o celkový návrh riešenia územného plánu a predovšetkým o návrh funkčného využitia a podmienok výstavby v nových lokalitách navrhovaných v územnom pláne. Na zasadnutí boli vznesené podnety, na ktoré odpovedali spracovateľ a zástupcovia obce:

- Lukáš Novotný sa zaujímal o navrhovaný spôsob odvedenia splaškových vôd v riešenom území obce.

- Ing. Maciak sa zaujímal o to, či nový územný plán stanovuje vecný a časový harmonogram výstavby v nových rozvojových lokalitách IBV. Na podnet odpovedali zástupcovia obce a spracovateľ, že predmetný územný plán stanovuje vecný a časový harmonogram výstavby IBV. Zároveň postup zaplňovania jednotlivých rozvojových lokalít je ovplyvnený podmienkami štátneho orgánu ochrany poľnohospodárskej pôdy, ktoré stanoví Okresný úrad v Nitre, odbor opravných prostriedkov k návrhu použitia poľnohospodárskej pôdy pre účely návrhu územného plánu.

- Peter Legéň sa zaujímal o to, či sa navrhuje možnosť výstavby rodinných domov aj v záhradách existujúcich rodinných domov v lokalite označenej v ÚPN ako F. Podľa slov spracovateľa ÚPD sa v návrhu územného plánu s takouto výstavbou neuvažuje. Takáto požiadavka nebola uplatnená ani v rámci spracovania zadania pre územný plán obce Rajčany.

- Ing. Zlatica Benková sa zaujímala o to, či je nová výstavba rodinných domov v rozvojových lokalitách je podmienená vybudovaním verejnej kanalizácie. Zástupcovia obce a spracovateľ odpovedali, že táto výstavba sa navrhuje odkanalizovať do ČOV Topoľčany. Táto

aktivita by mala byť realizovaná v rámci zámerov Západoslovenskej vodárenskej spoločnosti, pričom zatiaľ nie je možné určiť časový horizont výstavby kanalizácie.

Na prerokovaniach bol realizovaný zápis, ktorý aj s prezenčnou listinou sú uložené v spisovej dokumentácii na OÚ – Topoľčany, Odbor starostlivosti o životné prostredie.

Okresný úrad Topoľčany, odbor starostlivosti o životné prostredie listom č. OU-TO-OSZP-2022/012322-025 zo dňa 29.11.2022, podľa § 13 ods. 4 zákona za **spracovateľa odborného posudku** strategického dokumentu Územný plán obce Rajčany stanovil doc. RNDr. Alenu Dubcovú, CSc., Novomeského, 75, 949 12 Nitra, odborne spôsobilú osobu zapísanú v zozname odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov činností na životné prostredie pod č. 657/2017/OPV 2r, 3o. Odborný posudok bol spracovaný podľa § 13 ods. 8 zákona. Lehota jeho spracovania podľa § 13 ods. 6 zákona bola dodržaná.

4.2. Monitoring

Podľa § 16 ods. 1 zákona sú obstarávateľ a rezortný orgán povinní zabezpečiť sledovanie a vyhodnocovanie vplyvov schváleného strategického dokumentu na životné prostredie, prípadne použiť na tento účel existujúci monitoring, aby sa predišlo zdvojovaniu monitorovania. Sledovanie a vyhodnocovanie vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie podľa § 16 ods. 2 zákona o posudzovaní vplyvov na ŽP spočíva:

- a) v systematickom sledovaní a vyhodnocovaní jeho vplyvov,
- b) vyhodnocovaní jeho účinnosti,
- c) zabezpečení odborného porovnania predpokladaných vplyvov uvedených v Správe o hodnotení so skutočným stavom.

Ak obstarávateľ zistí, že skutočné vplyvy strategického dokumentu na životné prostredie posudzovaného podľa zákona sú horšie, ako sa uvádza v správe o hodnotení strategického dokumentu, je povinný zabezpečiť opatrenia na ich zmiernenie a zároveň zabezpečiť zmenu, doplnenie, prípadne prepracovanie strategického dokumentu.

Obstarávateľ a rezortný orgán sú povinní bezodkladne oznámiť príslušnému orgánu informácie o výsledkoch sledovania a vyhodnocovania vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie podľa § 16 ods. 2 zákona, ako aj o zabezpečení povinností podľa § 16 ods. 3 zákona v elektronickej podobe alebo v listinnej podobe.

Podľa ustanovení § 30 ods. 4 stavebného zákona obec pravidelne, najmenej však raz za štyri roky, preskúma schválený územný plán, vyhodnotí jeho aktuálnosť a posúdi, či nie sú potrebné jeho zmeny alebo doplnky, alebo či nevznikli také objektívne dané podmienky, ktoré vyvolajú potrebu obstarat' aktualizáciu, prípadne nový územný plán.

5. ZÁVEREČNÉ STANOVISKO

Správa o hodnotení vplyvu územno-plánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia je spracovaná podľa § 9 zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Obsahuje všetky náležitosti a štruktúrne je zostrojená tak, ako ich predpisuje príloha č. 5 k zákonu: „Obsah a štruktúra Správy o hodnotení územno-plánovacej dokumentácie.

Podáva komplexnú analýzu o súčasnom stave životného prostredia, o jeho jednotlivých zložkách na základe dostupných dát a informácií, ktoré dopĺňa vlastnými výpočtami.

Správa je spracovaná podrobne a na odbornej úrovni, umožňuje posúdiť a hodnotiť očakávané vplyvy navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie na požadovanej úrovni. Obsahuje konkrétne výhľadové stavy, návrhy a zásady riešení a odporúčania. Pri jej spracovaní boli vzaté do úvahy a rešpektované relevantné právne predpisy v oblasti ochrany a tvorby životného prostredia.

Celkovo možno vyzdvihnúť kvalitu spracovania Správy o hodnotení ako i jej zrozumiteľnosť.

Strategický dokument je v súlade s Územným plánom veľkého územného celku Nitrianskeho kraja v znení jeho neskorších zmien a doplnkov, v rámci ktorých je potrebné rešpektovať najmä ustanovenia záväznej časti.

Navrhovaný strategický dokument „Územný plán obce Rajčany – Návrh riešenia“ bol spracovaný v jednom variante okrem nulového.

„Územný plán obce Rajčany – Návrh riešenia“ Predstavuje komplexný, ucelený, regulačný nástroj rozvoja obce v dlhodobom horizonte, ktorý umožní primeraný rozvoj bývania, občianskej a technickej vybavenosti, aktivít v oblasti športu a rekreácie, výroby a podnikania, ako aj rozvoj zamestnanosti pri rešpektovaní všetkých limitujúcich faktorov ako sú ochranné pásma, ochrana prírody, archeologické lokality, kultúrne a historické danosti a prvky ÚSES. Upozorňuje na škodlivé vplyvy v oblasti životného prostredia, poškodzujúce prírodu a krajinu. Prináša riešenie a vytvára územné predpoklady pre skvalitnenie jednotlivých zložiek životného prostredia a revitalizáciu prírodného prostredia

Správa o hodnotení vplyvu územno-plánovacej dokumentácie na životné prostredie a „Územný plán obce Rajčany – Návrh riešenia“ neprinášajú žiadne návrhy, ktoré by zhoršovali životné prostredie, poškodzovali prírodu a krajinu, mali negatívne sociálno-ekonomické dopady, narušovali pohodu a kvalitu života obyvateľov, ale naopak, predkladá konkrétne riešenia problémov s identifikovanými nepriamymi vplyvmi, preto **odporúčam** vydať kladné záverečné stanovisko príslušnému orgánu so stanovením podmienok a opatrení na vylúčenie alebo zníženie negatívnych vplyvov.

Nitre 20.01.2022

Doc. RNDr. Alena Dubcová, CSc.
odborne spôsobilá osoba